



Crna Gora
Ministarstvo prosvjete



STANDARD ZANIMANJA

TEHNIČAR/ TEHNIČARKA STOČARSTVA

SADRŽAJ

1.	OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	2
2.	TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA	3
3.	KLJUČNI POSLOVI.....	4
3.1.	GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA	4
3.2.	GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA	6
3.3.	GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI	7
3.4.	GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI	13
3.5.	GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI.....	15
3.6.	GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA.....	16
3.7.	GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA	17
3.8.	GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA.....	18
3.9.	GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE.....	19
3.10.	GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA.....	20
3.11.	GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE	21
4.	OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU.....	23
5.	REFERENTNI PODACI.....	24

Napomena:

Svi izrazi koji se u ovom dokumentu koriste u muškom rodu, obuhvataju iste izraze u ženskom rodu.

1. OPŠTE INFORMACIJE O ZANIMANJU

NAZIV ZANIMANJA: TEHNIČAR/ TEHNIČARKA STOČARSTVA

NIVO: IV1

OPIS ZANIMANJA:

- Tehničar stočarstva organizuje i obavlja poslove u animalnoj proizvodnji (na poljoprivrednim gazdinstvima, farmama, zadrugama, institutima, istraživačkim centrima i drugim privrednim subjektima) uz primjenu standarda i normi tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne proizvodnje. Organizuje i obavlja pripremne poslove u stočarstvu i organizuje i vrši ishranu, uzgoj i njegu domaćih životinja. Obavlja preradu primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva. U radu koristi adekvatnu mehanizaciju, opremu i alat, i učestvuje u njihovom održavanju i vršenju jednostavnih popravki.

KOMPETENCIJE

Tehničar stočarstva:

- Analizira radni zadatak u cilju pripreme za njegovu realizaciju
- Planira i organizuje sopstveni rad i rad grupe za realizaciju poslova u stočarstvu
- Priprema resurse i radno mjesto za obavljanje poslova u stočarstvu, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
- Obavlja pripremne poslove u stočarstvu
- Obavlja ishranu domaćih životinja
- Obavlja uzgoj domaćih životinja
- Obavlja njegu domaćih životinja
- Obavlja preradu primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva
- Vršiti upotrebu i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj poljoprivrednoj proizvodnji
- Organizuje stočarsku proizvodnju na poljoprivrednom gazdinstvu
- Vršiti procjenu i obračun troškova, kao i nabavku potrebnih materijala i sredstava za realizaciju radnog zadatka
- Organizuje i obavlja promotivne aktivnosti
- Vodi radnu dokumentaciju
- Rukovodi radnom grupom za realizaciju radnog zadatka
- Vršiti nadzor nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka
- Sprovodi postupke za osiguranje i kontrolu kvaliteta rada, u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom
- Održava alat, opremu i uređaje za rad
- Obavlja komunikaciju sa nadređenima, saradnicima i korisnicima usluga, u skladu sa pravilima poslovne komunikacije
- Primjenjuje mjere zaštite i zdravlja na radu, i zaštite životne sredine

2. TIPIČNI POSLOVI U OKVIRU ZANIMANJA

Grupe poslova	Ključni poslovi
Analiza, planiranje i organizacija rada	<ul style="list-style-type: none"> - Analiziranje radnog zadatka u cilju pripreme za njegovu realizaciju - Planiranje i organizovanje sopstvenog rada i rada grupe za realizaciju poslova u stočarstvu
Priprema posla i radnog mjesta	<ul style="list-style-type: none"> - Pripremanje resursa i radnog mjesta za obavljanje poslova u stočarstvu, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom
Operativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu - Ishrana domaćih životinja - Uzgoj domaćih životinja - Njega domaćih životinja - Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva - Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj poljoprivrednoj proizvodnji
Komercijalni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava - Organizacija promotivnih aktivnosti
Administrativni poslovi	<ul style="list-style-type: none"> - Vođenje radne dokumentacije
Poslovi rukovođenja	<ul style="list-style-type: none"> - Rukovođenje radnom grupom za realizaciju radnog zadatka
Nadzor rada	<ul style="list-style-type: none"> - Vršenje nadzora nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka
Obezbeđivanje kvaliteta	<ul style="list-style-type: none"> - Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom
Održavanje i popravke	<ul style="list-style-type: none"> - Održavanje alata, opreme i uređaja za rad
Komunikacija	<ul style="list-style-type: none"> - Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama
Očuvanje zdravlja i okoline	<ul style="list-style-type: none"> - Primjena postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu - Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine

3. KLJUČNI POSLOVI

3.1. GRUPA POSLOVA: ANALIZA, PLANIRANJE I ORGANIZACIJA RADA

3.1.1. Ključni posao: Analiziranje radnog zadatka u cilju pripreme za njegovu realizaciju

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Pregleda/ Analizira zakonsku regulativu, **standarde**, kao i **dokumentaciju** neophodnu za izvršenje radnih zadataka
 - Standardi:** tradicionalne, organske, konvencionalne i integralne poljoprivredne proizvodnje
 - Dokumentacija:** projekti, elaborati, radni nalog i dr.
- Analizira podatke o tradicionalnoj, organskoj, konvencionalnoj i integralnoj poljoprivrednoj proizvodnji, u skladu sa potražnjom/ uslovima na tržištu
- Pregleda radni zadatak/ nalog u cilju planiranja aktivnosti i neophodnih **resursa** za realizaciju radnog zadatka
 - Resursi:** struktura i broj izvršilaca radnog zadatka, materijali, alati, oprema i uređaji
- Analizira radni zadatak/ nalog u cilju specifikacije **dokumentacije** potrebne za njegovu realizaciju
 - Dokumentacija:** radni nalog, proračun potrebnog materijala, usluga, mašina, opreme i radne snage, evidencije i dr.
- Planira vreme trajanja radova/ aktivnosti po fazama, u skladu sa zahtjevima radnog zadatka i u dogovoru sa nadređenima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radna dokumentacija
- Alati, oprema i uređaji u stočarskoj proizvodnji
- Zakonska regulativa iz oblasti zaštite dobrobiti životinja

3.1.2. Ključni posao: Planiranje i organizovanje sopstvenog rada i rada grupe za realizaciju poslova u stočarstvu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Planira **periodične aktivnosti** u skladu sa zakonskom regulativom, konkretnim pokazateljima i rezultatima
Periodične aktivnosti: na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i godišnjem nivou
- Planira neophodne **resurse**/ priprema **dinamički plan** uzimajući u obzir ekološku održivost, kao i pol zaposlenih
Dinamički plan: tehničke mjere, alat, oprema, mehanizacija, repromaterijal, sirovine, radni zadaci, radna snaga/ ljudski resursi
- Izrađuje plan radova u cjelini i po fazama, u skladu sa kalendarom poljoprivrednih radova, radnim zadacima i po potrebi u saradnji sa nadležnima/ inženjerima/ licenciranim stručnjacima
- Vršiti planiranje i organizaciju **mehanizacije, uređaja, opreme i alata** za rad neophodnih za stočarsku proizvodnju
Mehanizacija: traktor i priključne mašine, kosačice, sakupljači sijena, balirke, roto prese, silokombajni, distributer i dr.
Uređaji: uređaji za ventilaciju, klima uređaji, barometar, uređaji za pripremanje stočne hrane mješači, mlinovi, sječke, sjeckalice, gnječilice, drobilice, zaparivači, dehidratori, medikatori, pumpe, hidrofori, dozatori i dr.
Oprema: aparati i sistemi za mužu, ishranu, grijanje prostora, za ventilaciju, video-nadzor, hlađenje mlijeka, makaze, markeri, sprejevi, ogrlice, vezovi, goniči i dr.
Alat: vile, grabulje, lopate, lopatice, ručni mješači, specijalni noževi za sječenje i izuzimanje silaže i sjenaže, makaze, brusilice, četke, češagije, turpije, kliješta, diskovi za obradu papaka i dr.
- Vršiti planiranje i organizaciju neophodne radne snage, primjene odgovarajućih zootehničkih mjera u stočarskoj **proizvodnji** u pogledu uzgoja, higijene, zaštite zdravlja domaćih životinja, sakupljanja, transporta i skladištenja proizvoda
Proizvodnja: tradicionalna, organska, konvencionalna i integralna
- Planira prodaju poljoprivrednih proizvoda prema ekonomskom interesu
- Podnosi izvještaje o napredovanju radova svojim nadređenima

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove organizacije rada
- Mehanizacija, uređaji, oprema i alat za rad u stočarskoj proizvodnji
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija
- Poslovna komunikacija

3.2. GRUPA POSLOVA: PRIPREMA POSLA I RADNOG MJESTA

3.2.1. Ključni posao: Pripremanje resursa i radnog mjesta za obavljanje poslova u stočarstvu, u skladu sa planiranim aktivnostima i radnim zadatkom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vodi relevantnu dokumentaciju potrebnu za izvođenje radnog zadatka (radni nalog, normativi materijala, izvještaji, matična knjiga gazdinstva i dr.) <ul style="list-style-type: none"> Dokumentacija: radni nalog, normativ materijala, izvještaji, knjiga gazdinstva i dr. - Vršiti ličnu pripremu za rad i pripremu zaštitnih sredstava i opreme neophodne za realizaciju radnog zadatka u skladu sa važećim zakonskim propisima o zaštiti na radu i standardima održivosti - visokokvalitetna oprema napravljena od sirovina potvrđenog kvaliteta <ul style="list-style-type: none"> Lična priprema za rad: adekvatno pranje i dezinfekcija ruku i održavanje lične higijene, prolazak kroz dezobarijere i dr. Zaštitna sredstva i oprema: zaštitna obuća, odjeća, rukavice, kecelja, oprema za prvu pomoć i dr. - Vršiti odabir, pripremu i provjeru ispravnosti alata, opreme, zaštitne opreme, mehanizacije, sredstava za rad i materijala, u skladu sa odgovarajućim nalogom za rad i radnom dokumentacijom/ uputstvima za upotrebu - Utvrđuje vrstu pripremnih radova koji se rade prije izvođenja radnih zadataka - Provjerava uslove rada na radnom mjestu, u skladu sa opštim mjerama bezbjednosti i zdravlja na radu <ul style="list-style-type: none"> Uslovi rada: osvjetljenje, hemijski uslovi, izvori fizičke opasnosti i meteorološki uslovi - temperatura, vjetar, kiša, magla, sniježne padavine i dr. - Održava mjesto rada i alate nakon svakog procesa rada
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Priprema radnog mjesta - Priprema resursa

3.3. GRUPA POSLOVA: OPERATIVNI POSLOVI

3.3.1. Ključni posao: Obavljanje pripremnih poslova u stočarstvu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva: <ul style="list-style-type: none">- Organizuje/ Vršiti pripremu i opremanje stočnih objekata, u skladu sa propisima kojima se reguliše ekološka održivost i zaštita životne sredine<p style="margin-left: 40px;">Stočni objekti: za smještaj goveda, koza, ovaca, konja, svinja, živine i dr.</p>- Određuje vrstu i rasu domaćih životinja za gajenje zavisno od vrste poljoprivrednog gazdinstva- Sprovodi grupisanje životinja u odgovarajuće prostore/ boksove na osnovu pola, rase, starosti i namjene- Organizuje/ Vršiti pripremu polja i terena za ispašu
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Pripremni poslovi u stočarstvu

3.3.2. Ključni posao: Ishrana domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uzima uzorke životinjske hrane i šalje ih na laboratorijsku analizu - Organizuje pripremu/ Priprema dnevne obroke stočne hrane - Vršiti praćenje i hranjenje domaćih životinja u skladu sa vrstom, rasom i kategorijom grla, zdravstvenim i fiziološkim stanjem upotrebom odgovarajuće opreme, alata, mašina, uređaja i sistema <ul style="list-style-type: none"> Vrste: goveda, koze, ovce, konji, svinje, živina i dr. Oprema: hranilice, jaslje, valovi, pojilice za pojedinačno i grupno napajanje životinja, kante za napajanje, specijalne boce sa cuclom za podmladak i dr. Alat: vila, grabulja, lopata, lopatice, ručni mješači, specijalni noževi za sječenje i izuzimanje silaže i sjenaže, makaze, brusilice, četke, češagije, turpije, kliješta i dr. Mašine: kosačice, sakupljači sijena, balirke, roto prese, silokombajni, distributeri, mikser distributeri i dr. Uređaji: mješači, mlinovi, sječke, gnječilice, drobilice, zaparivači, dehidratori, medikatori, pumpe, hidrofori, dozatori i dr. Sistemi: pojilice za pojedinačno i grupno napajanje životinja, sistemi za automatizaciju ishrane, sistemi za mašinsku mužu, sistemi za proizvodnju koncentrovane stočne hrane, sistemi za grijanje prostora, za ventilaciju, hlađenje mlijeka i dr. - Vršiti vizuelnu kontrolu i procjenjuje organoleptička svojstva hrane i vode prilikom obavljanja postupka ishrane domaćih životinja <ul style="list-style-type: none"> Organoleptička svojstva: miris, boja i konzistencija
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Ishrana domaćih životinja

3.3.3. Ključni posao: Uzgoj domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Učestvuje u poslovima selekcije i osjemenjavanja stoke za priplod na humani način - Prati zdravlje stoke i preduzima odgovarajuće mjere, u skladu sa rezultatima evaluacije/ procjene - Obavlja poslove zdravstvene zaštite pri uzgoju domaćih životinja <ul style="list-style-type: none"> Poslovi: pomoć pri porođaju, zbrinjavanje podmlatka, zbrinjavanje plotkinje, kupiranje repova kod prasadi, skraćivanje zuba kod prasadi, stavljanje gumenih prstenova kod jagnjadi, njega i obrada papaka, primarna obrada rana i dr. - Pomaže u akcijama veterinarske službe koje se sprovode na poljoprivrednom gazdinstvu i farmi, po nalogu nadležnog veterinara - Sprovodi zootehničke mjere u objektima po nalogu inženjera poljoprivrede - Vršiti unošenje podataka u odgovarajuće obrasce elektronske matične knjige nakon kupovine i/ili rođenja životinje - Vršiti interno obilježavanje domaćih životinja na farmi <ul style="list-style-type: none"> Interno obilježavanje: za reprodukciju, tov itd. - Organizuje/ Vršiti sakupljanje proizvoda životinjskog porijekla i adekvatno ih skladišti na ekološki prihvatljiv način, do slanja na preradu ili otpremanje, poštujući principe tradicionalne i organske proizvodnje, kao i standarda zaštite životne sredine i održivosti <ul style="list-style-type: none"> Sakupljanje proizvoda: striža vune, muža mlijeka, sakupljanje jaja i dr.
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Uzgoj domaćih životinja

3.3.4. Ključni posao: Njega domaćih životinja

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Organizuje obavljanje/ Obavlja postupke njege domaćih životinja koristeći različitu opremu i sredstva za njegu životinja <ul style="list-style-type: none"> Postupci: skraćivanje kljunova kod koka nosilja, obrezivanje papaka, obrezivanje kopita, zaprašivanje protiv parazita, njega i čišćenje kože, higijena vimena, čišćenje i striža vune i dr. Oprema i sredstva: makaze, brusilice, turpije, masti, kreme, dezinfekcioni rastvori i dr. - Pridržava se kalendara profilaktičkih mjera prema vrsti i kategoriji grla, u skladu sa preporukama veterinara - Vršiti kontrolu i sprovođenje zoo higijenskih mjera, u skladu sa standardima stočarske proizvodnje, zaštite životne sredine, standardima održivosti i relevantnom zakonskom regulativom <ul style="list-style-type: none"> Zoo higijenske mjere: uklanjanje stajnjaka, čišćenje, prosvjetravanje, dezinfekcija, dezinsekcija, deratizacija i dr. - Kontroliše zaposlene u procesu održavanja higijene uzgojnog prostora i životinja - Kontroliše uslove držanja domaćih životinja na površinama van objekata i daje preporuke u cilju dobrobiti životinja <ul style="list-style-type: none"> Uslovi: higijena hranilišta, pojilišta i prostora za životinje, veličina površine pašnjaka (pregona) i ispusta, obezbijedenost ogradama, snabdjevenost kvalitetnim pojilima, snabdjevenost zaklonima i nadstrešnicama, prisustvo predmeta na koje bi se životinje mogle povrijediti: staklo, metalni predmeti i dr. Površine: ispusti, pašnjaci i dr.
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Njega domaćih životinja

3.3.5. Ključni posao: Prerada primarnih proizvoda za dobijanje jednostavnih prehrambenih proizvoda stočarstva u okviru poljoprivrednog gazdinstva

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Organizuje/ Priprema sirovine, prostorije, opremu i alate za dobijanje gotovih mliječnih **proizvoda**, u skladu sa standardima zaštite životne sredine i održivosti, kao i relevantnom zakonskom regulativom

Proizvodi: kisjelo-mliječni proizvodi, sir, kajmak itd.

- Organizuje/ Sprovodi relevantne procedure za dobijanje gotovih mliječnih proizvoda
- Prati **tehnološke parametre** tokom proizvodnog procesa

Tehnološki parametri: temperatura mlijeka, podsiravanje, zakisjeljavanje i dr.

- Organizuje/ Vršiti pakovanje i skladištenje gotovih proizvoda u adekvatno pripremljenu, ekološki prihvatljivu ambalažu, tj. skladišni prostor
- Kontrolise uslove čuvanja gotovih proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Tehnologija proizvodnje mliječnih proizvoda

3.3.6. Ključni posao: Korišćenje i održavanje mašina, opreme i alata za rad u stočarskoj proizvodnji

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Vršiti odabir mašina, opreme i radnog alata za osnovne i dodatne radove na osnovu procesa rada
- Vršiti kontrolu stanja i ispravnosti mašina, opreme, alata i njihovih agregata
- Sprovodi/ Vršiti nadzor nad čišćenjem, dezinfekcijom i održavanjem poljoprivrednih mašina, opreme, sredstava, alata i agregata
- Sprovodi/ Vršiti nadzor nad jednostavnim popravkama poljoprivrednih mašina i opreme

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Upotreba mašina, opreme i alata u stočarskoj proizvodnji

3.4. GRUPA POSLOVA: KOMERCIJALNI POSLOVI

3.4.1. Ključni posao: Procjena i obračun troškova, nabavka potrebnih materijala i sredstava

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Prikuplja informacije o cijenama i kvalitetu materijala na odgovarajućem tržištu - Vršiti procjenu troškova nabavke i transporta materijala, zaštitnih sredstava i opreme, opreme za rad, alata i rezervnih djelova, na osnovu specifikacije - Vršiti obračun utroška sredstava za realizaciju poljoprivredne proizvodnje, uz primjenu poreske regulative - Izrađuje kalkulaciju konačne cijene proizvoda iz ponude - Upravlja finansijskim aspektima malog preduzeća u slučaju suvlasništva/ upravljanja - Sačinjava zahtjev za nabavku materijala, opreme, uređaja, rezervnih djelova i zaštitnih sredstava i opreme na osnovu specifikacije i podnosi isti nadređenom na odobrenje - Vršiti prijem i skladištenje materijala, opreme, uređaja i rezervnih djelova - Unosi podatke o pristiglom materijalu, opremi, uređajima i rezervnim djelovima u bazu podataka - Sastavlja reklamacione zapisnike u slučaju da pristigli materijal, oprema, uređaji i rezervni djelovi nijesu u skladu sa prethodno poručenim
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Procjena i obračun troškova u stočarskoj proizvodnji - Nabavka, prijem i skladištenje materijala i sredstava

3.4.2. Ključni posao: Organizacija promotivnih aktivnosti

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Prikuplja informacije dostupne na tržištu za potrebe prodaje poljoprivrednih proizvoda
- Prati konkurenciju na tržištu, kao i planove konkurenata
- Priprema materijal i vrši promociju ponude/ proizvoda na različite **načine**
Način: sajmovi, prezentacije, digitalni marketing i dr.
- Organizuje/ Vršiti promocije proizvoda u štampanim i elektronskim medijima, učešće na sajmovima
- Organizuje/ Vršiti prodaju proizvoda

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Marketinško poslovanje
- Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.5. GRUPA POSLOVA: ADMINISTRATIVNI POSLOVI

3.5.1. Ključni posao: Vođenje radne dokumentacije

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Evidentira vrijeme provedeno na radu, vlastito i saradnika, u skladu sa relevantnom zakonskom regulativom u elektronskoj formi
- Popunjava dnevni i nedjeljni plan rada primenjujući odgovarajuće obrasce
- Popunjava odgovarajuću **dokumentaciju**, u skladu sa radnim zadatkom, u skladu sa nacionalnom regulativom o zaštiti podataka o ličnosti i Opštom uredbom o zaštiti podataka (GDPR)

Dokumentacija: dnevni, nedjeljni plan rada i radni nalog, registar, protokol, datoteka, elektronska evidencija, baza podataka, dnevnik rada, normativi materijala, ulaz i izlaz robe, izvještaji, matična knjiga gazdinstva i dr.

- Vodi matične knjige o stočarskoj proizvodnji i evidentira proizvodne obrte i stanje životinja
- Vodi evidenciju o utrošku repromaterijala, goriva, rezervnih djelova, alata i opreme, u pisanoj ili elektronskoj formi
- Vodi evidenciju o agrometeorološkim parametrima
- Vodi evidenciju o stanju životinja
- Učestvuje u izradi periodičnih izvještaja o obavljenom poslu, izvještaja o sprovedenim aktivnostima i izvještaja o prihodima i rashodima na poljoprivrednom gazdinstvu, a u vezi sa tradicionalnom, organskom, konvencionalnom i integralnom proizvodnjom
- Arhivira dokumentaciju, u skladu sa važećom regulativom, u pisanoj ili elektronskoj formi

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Radni nalog
- Evidencija i arhiviranje dokumentacije
- Izvještaj

3.6. GRUPA POSLOVA: POSLOVI RUKOVOĐENJA

3.6.1. Ključni posao: Rukovođenje radnom grupom za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva: <ul style="list-style-type: none">- Izdaje naloge za rad izvršiocima radnog zadatka- Koordinira radom grupe tokom realizacije radnog zadatka- Usklađuje rad radne grupe sa ostalim učesnicima i grupama tokom realizacije radnog zadatka- Prikuplja od izvršilaca informaciju o realizaciji pojedinačnih radnih zadataka, u skladu sa radnim nalogom
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Osnove organizacije rada- Poslovna komunikacija

3.7. GRUPA POSLOVA: NADZOR RADA

3.7.1. Ključni posao: Vršenje nadzora nad poslovima radne grupe za realizaciju radnog zadatka

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva: <ul style="list-style-type: none">- Tumači radnoj grupi dokumentaciju i uputstva za obavljanje različitih poslova na farmi/ gazdinstvu- Vršiti nadzor nad izvođenjem aktivnosti članova radne grupe u toku realizacije radnog zadatka- Provjerava funkcionalnost mašina, uređaja i radnog alata za proizvodnju prije i tokom realizacije procesa držanja i gajenja domaćih životinja- Vršiti nadzor nad sprovođenjem mjera za zaštitu na radu, zaštitu okoline i očuvanje zdravlja u toku realizacije radnog zadatka
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Osnove organizacije rada- Tablice ishrane- Sastav obroka različitih različitih vrsta i kategorija domaćih životinja- Sigurnosne procedure prilikom izvođenja radova- Poslovna komunikacija

3.8. GRUPA POSLOVA: OBEZBJEĐIVANJE KVALITETA

3.8.1. Ključni posao: Osiguranje i kontrola kvaliteta u skladu sa standardima, normama i odgovarajućom regulativom

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Primjenjuje odgovarajuće zakone, standarde, norme, tehničku regulativu i interne procedure u poljoprivrednoj proizvodnji - Koristi uređaje, alat i opremu, u skladu sa uputstvima proizvođača - Vršiti osnovnu kontrolu kvaliteta poljoprivrednih proizvoda iz ponude na osnovu definisanih standarda - Uklanja nedostatke u proizvodnji proizvoda životinjskog porijekla i preduzima odgovarajuće mjere za poboljšanje kvaliteta proizvoda - Vršiti osnovnu kontrolu kvaliteta vode zavisno od izvora vode i mjesta upotrebe - Sanira moguće osnovne nedostatke u cilju osiguranja kvaliteta proizvoda u skladu sa vrstom i načinom proizvodnje - Vršiti uzorkovanje proizvoda u cilju ispunjenja zahtjeva koji se tiču kvaliteta proizvoda i/ili pribavljanja deklaracija i sertifikata - Pohađa obuke o primjeni standarda, trendova, novih tehnika, tehnologija i internih procedura u poljoprivrednoj proizvodnji - Vršiti evaluaciju sopstvenog rada i rada svojih saradnika, imajući u vidu specifičnosti posla i karakteristike zaposlenih lica <p style="text-align: center;">Karakteristike: životna faza, fizičke sposobnosti itd.</p>
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Zakon o zaštiti dobrobiti životinja - Standardi kvaliteta - Karakteristike i način rukovanja alatom, opremom i uređajima - Proces rada pri držanju i gajenju domaćih životinja

3.9. GRUPA POSLOVA: ODRŽAVANJE I POPRAVKE

3.9.1. Ključni posao: Održavanje alata, opreme i uređaja za rad

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva: <ul style="list-style-type: none">- Provjerava redovno ispravnost i funkcionalnost alata, opreme i uređaja za rad- Obavlja osnovno održavanje alata, opreme i uređaja za rad<ul style="list-style-type: none">Osnovno održavanje: čišćenje, podmazivanje, zamjena potrošnih dijelova i dr.- Odlazuje alat, opremu i uređaje, u skladu sa uputstvima proizvođača i inženjera- Prijavljuje kvarove opreme, uređaja inženjeru, u skladu sa internom procedurom- Vršiti pripremu i slanje opreme i uređaja na servisiranje, u skladu sa uputstvima proizvođača
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none">- Alat, oprema i uređaji za rad (karakteristike, upotreba, način održavanja, odlaganja i skladištenja)- Poslovna komunikacija

3.10. GRUPA POSLOVA: KOMUNIKACIJA

3.10.1. Ključni posao: Komunikacija sa nadređenima, saradnicima, korisnicima usluga i nadležnim institucijama

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla
<p>Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ostvaruje internu i eksternu komunikaciju na profesionalan i etički način primjenjujući pravila poslovne komunikacije, u skladu sa principima ravnopravnosti <ul style="list-style-type: none"> Interna komunikacija: sa nadređenima, saradnicima i pomoćnim osobljem Eksterna komunikacija: sa kupcima, relevantnim javnim, vladinim i civilnim institucijama Principi ravnopravnosti: rodne, rasne, seksualne, nacionalne, vjerske, kulturološke i dr. - Primjenjuje odgovarajuće tehnike komunikacije, u skladu sa organizacionom strukturom, nadležnostima, vrstama poslova i radnih zadataka - Daje uputstva saradnicima i radnoj grupi za realizaciju radnog zadatka koristeći jasnu i stručnu terminologiju - Koristi savremene informaciono-komunikacione tehnologije i pomoćne tehnologije u komunikaciji - Rješava interne i eksterne primjedbe i nesporazume primjenom odgovarajućih tehnika za rješavanje konflikata - Izvještava nadređenog o završenom radnom zadatku koristeći jasnu i stručnu terminologiju
Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla
<ul style="list-style-type: none"> - Poslovna komunikacija - Upotreba stručne terminologije - Upotreba informaciono-komunikacionih tehnologija

3.11. GRUPA POSLOVA: OČUVANJE ZDRAVLJA I OKOLINE

3.11.1. Ključni posao: Primjena postupaka i mjera zaštite i zdravlja na radu

Aktivnosti za realizaciju ključnog posla

Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:

- Sprovodi propise i primjenjuje mjere i postupke iz oblasti bezbjednosti zaštite i zdravlja na radu i protivpožarne zaštite, kao i odgovarajuću zakonsku i internu regulativu za upravljanje vanrednim situacijama
- Identifikuje opasnosti u procesu rada i umanjuje rizike za nastanak povreda na radu, kao i profesionalnih oboljenja
- Vršiti pravilno korišćenje i održavanje **lične zaštitne opreme** i sredstava za zaštitu zdravlja i bezbjednosti na radu

Lična zaštitna oprema: zaštitna obuća, zaštitna odjeća, zaštitna pregača, zaštitne rukavice i dr.

- Koristi opasna i potencijalno opasna hemijska sredstva, u skladu sa uputstvima za upotrebu u cilju očuvanja zaštite i zdravlja na radu
- Pruža prvu pomoć u slučaju nezgode, u skladu sa odgovarajućim procedurama
- Obavještava saradnike o potencijalnim opasnostima koje je identifikovao, postavljajući znakove opasnosti, u radnom okruženju i prilikom korišćenja hemijskih sredstava, opreme, alata, uređaja i mašina, imajući u vidu rizike po **posebne grupe**

Posebne grupe: trudnice, porodilje, stariji, lica sa zdravstvenim rizicima i dr.

- Primjenjuje/ Vršiti kontrolu primjene higijensko-sanitarno-tehničkih mjera zaštite na radu, prije, tokom i nakon izvođenja radova i upotrebe hemijskih sredstava
- Prijavljuje identifikovane kvarove alata, sredstava i opreme za rad nadležnom licu
- Održava mjesto izvođenja radova čistim i urednim do finalizacije i primopredaje izvedenih radova

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Osnove pružanja prve pomoći
- Procedure prilikom pružanja prve pomoći u slučaju električnog udara
- Procedure za postupanje u slučaju opšte opasnosti

3.11.2. Ključni posao: Primjena postupaka i mjera zaštite životne sredine**Aktivnosti za realizaciju ključnog posla****Za uspješnu realizaciju ključnog posla, Tehničar stočarstva:**

- Primenjuje mjere, pravila i standarde zaštite životne sredine
- Vršiti identifikaciju i analizu faktora koji utiču na zagađenje životne sredine
- Vršiti odlaganje, deponovanje i sortiranje repromaterijala, hemijskih sredstava i ostataka životinjskog i biljnog porijekla na način koji ne ugrožava životnu sredinu
- Organizuje/ Vršiti sakupljanje, selekciju, čuvanje, odlaganje i tretiranje otpada iz procesa rada, u skladu sa regulativom o zaštiti životne sredine
- Vršiti kontrolu mogućih štetnih dejstava koja njegov rad (uz primenu opasnih ili potencijalno opasnih hemijskih sredstava, poljoprivredne opreme, mehanizacije i alata) može da ima na životnu sredinu
- Obavlja aktivnosti iz oblasti poljoprivrede koristeći energiju i materijale, u skladu sa principima održivog razvoja i zaštite životne sredine

Oblasti znanja za realizaciju ključnog posla

- Značaj zaštite životne sredine
- Ekološki standardi za odlaganje otpadnog materijala
- Postupanje sa otpadom u skladu sa Zakonom
- Propisi iz oblasti upravljanja otpadom

4. OSTALE INFORMACIJE O ZANIMANJU

Sektor i podsektor prema NOK-u	Sektor: Poljoprivreda, prehrana, veterina Podsektor: Poljoprivreda
Šifra i naziv zanimanja ili grupe zanimanja prema SKZ/ISCO-u	6121 - Uzgajivači domaćih životinja i proizvođači mliječnih proizvoda 6122 - Uzgajivači živine
Tipično radno okruženje i uslovi rada	<p>Tehničar stočarstva radi na otvorenim i zatvorenim prostorima. Na otvorenom polju obavlja posao pod uticajem različitih vremenskih uslova (ekstremne temperature, vjetar, UV zračenje, vlažnost, padavine), a može da radi i u zatvorenom prostoru, pod uticajem specifičnih mikroklimatskih uslova (temperatura, vlažnost, prisustvo štetnih gasova i dr.).</p> <p>Obavlja poslove na privatnim, državnim ili javnim poljoprivrednim gazdinstvima koji se odnose na proizvodnju, primarnu preradu na gazdinstvu i trgovinu proizvodima životinjskog porijekla. Rukovodi manjim organizacionim jedinicama poljoprivrednih preduzeća ili gazdinstava.</p> <p>Može da radi i u objektima namijenjenim za prodaju poljoprivrednih proizvoda, u laboratorijama, kao i u poljoprivrednim apotekama.</p> <p>U periodu sezonskih poslova može da radi svakodnevno ili je moguće produženo radno vrijeme u odnosu na standardno. Radno vrijeme je prilagođeno uslovima proizvodnje/ vrsti posla, što često podrazumijeva rad noću, vikendom i praznicima, rad u smjenama i produženo radno vrijeme. Radno vrijeme se može prilagoditi različitim fazama u životu pojedinca (na primjer, roditeljstvo) ili starosnoj dobi date osobe (mlađi i stariji).</p> <p>Posao tehničara stočarstva se može prilagoditi fizičkim mogućnostima muškaraca i žena i životnim fazama u kojima se nalaze. Trudnice, kao i porodilje, osobe sa privremenim i trajnim invaliditetom, mogu (privremeno) da obavljaju poslove koji su lakši, na način koji im omogućava da ispunjavaju svoje roditeljske obaveze, koji su prilagođeni njihovim fizičkim mogućnostima. Slično tome, starija lica mogu da obavljaju poslove koji su manje fizički zahtjevni.</p> <p>Radne zadatke obavlja u različitim položajima tijela što zahtijeva stajanje, sjedenje, čučanje, saginjanje, penjanje i nošenje tereta. U uzgoju domaćih životinja izložen je rizicima od povreda i promjenljivim uslovima okruženja.</p> <p>Radi fizički naporan, potencijalno opasan posao, usljed izloženosti mehanizaciji, opremi, hemijskim sredstvima, povredama od domaćih životinja, te je tokom obavljanja radnih zadataka obavezno nošenje lične zaštitne opreme.</p> <p>Tehničar stočarstva može da radi samostalno, da koordinira grupom radnika i/ili da radi pod nadzorom nadređenog. Potrebno je da bude adekvatnog psihofizičkog zdravlja, da ima ljubav prema prirodi, biljkama i životinjama, osećaj za njihovu dobrobit, da ima osećaj za preciznost i kreativnost u radu.</p>
Srodna zanimanja	Proizvođač u stočarskoj proizvodnji, Pomoćnik poljoprivrednog proizvođača. Zanimanje Tehničar stočarstva je takođe povezano sa zanimanjima: Prehrambeni tehničar, Mljekar, Mesar, Veterinarski tehničar, kao i sa ostalim zanimanjima koja su vezana za radna mjesta menadžmenta, inženjera (u oblasti poljoprivrede i drugim oblastima).
Ostale informacije	

5. REFERENTNI PODACI

Naziv dokumenta: Standard zanimanja Tehničar/Tehničarka stočarstva

Kod dokumenta: SZ-080441-TSTOČ

Datum usvajanja dokumenta: 22. jun 2022. godine

Sjednica nadležnog Savjeta na kojoj je dokument usvojen: XVIII sjednica Savjeta za kvalifikacije

Radna grupa za izradu dokumenta:

1. Sibirjak Terzić, diplomirani inženjer poljoprivrede, izvršni direktor, Farma „Franca“ Bijelo Polje
2. Bojan Kovačević, diplomirani inženjer stočarstva, koordinator, „Mesopromet“ Bijelo Polje
3. Nikola Simović, diplomirani hemičar, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bijelo Polje
4. Dušan Pejović, diplomirani inženjer poljoprivrede, organizator praktične nastave, JU Srednja stručna škola, Cetinje
5. Dejan Milunović, diplomirani inženjer stočarstva, nastavnik, JU SSŠ „Spasoje Raspopović“, Podgorica
6. Prof. dr Biljana Lazović, doktor poljoprivrednih nauka, vanredni profesor, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore
7. Prof. dr Božidarka Marković, doktor poljoprivrednih nauka, dekan, Biotehnički fakultet, Univerzitet Crne Gore
8. Milanka Radulović, diplomirani inženjer šumarstva, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo “Radulović”, Nikšić
9. Radovan Jovanović, poljoprivredni proizvođač, Gazdinstvo “Jovanović”, Danilovgrad
10. Veljko Tomić, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja stručna škola Bar
11. Azra Purović, diplomirani inženjer poljoprivrede, nastavnik, JU Srednja mješovita škola Golubovci

Koordinatori:

Vjera Mitrović-Radošević, diplomirani psiholog, samostalni savjetnik I u Odjeljenju za istraživanje i razvoj kvalifikacija, JU Centar za stručno obrazovanje

Ostale informacije:

Lektura: Magdalena Jovanović, samostalni savjetnik I za odnose sa javnošću, organizaciju događaja i lektorisanje, JU Centar za stručno obrazovanje

Dizajn i tehnička obrada: Danilo Gogić, savjetnik I – administrator, JU Centar za stručno obrazovanje

Dokument je raden u okviru regionalnog projekta EQET SEE- Unapređenje kvaliteta obrazovanja i obuke koji je finansiran od strane Austrijske razvojne agencije (ADA) od sredstava Austrijske razvojne saradnje (ADC) i usaglašen je između šest ekonomija: Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Sjeverne Makedonije, Srbije i Crne Gore. Projekat je sproveden od strane Inicijative za reformu obrazovanja u jugoistočnoj Evropi (ERI SEE) i partnerskih institucija.